

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за перше півріччя 2015 року

Станом на 30.06.2015 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось:

- 491 фінансові компанії
- 267 юридичних осіб (лізингодавців)
- 476 ломбардів

Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців)

Показник	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014	Станом на 30.06.2015	Темпи приросту, %	
				30.06.2014/30.06.2013	30.06.2015/30.06.2014
Фінансові компанії					
Кількість зареєстрованих фінансових компаній	330	395	491	19,7	24,3
Активи фінансових компаній, (млн. грн.)	39 704,8	42 441,1	67 465,3	6,9	59,0
Власний капітал, (млн. грн.)	19 519,2	14 209,2	16 532,3	-27,2	16,4
Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями, (млн. грн.)	15 948,8	20 042,3	23 386,9	25,7	16,7
Юридичні особи (лізингодавці)					
Кількість зареєстрованих установ	254	255	267	0,4	4,7
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	44 541,6	59 445,2	56 138,5	33,5	-5,6
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	23 478	26 237	23 880	11,8	-9,0
Вартість договорів фінансового лізингу (млн. грн.), укладених за звітний період	3 456,8	3 431,5	3 210,8	-0,7	-6,4
Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за звітний період	3 452	3 740	1 493	8,3	-60,1
Ломбарди					
Кількість зареєстрованих установ	478	481	476	0,6	-1
Активи по балансу, (млн. грн.)	1 526,6	1 269,6	2 215,0	-16,8	74,5
Власний капітал, (млн. грн.)	921,6	807,4	1 145,3	-12,4	41,9
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, (млн. грн.)	4 090,3	3 313,2	6 413,0	-19,0	93,6
Сума погашених фінансових кредитів, (млн. грн.)	4 035,1	3 193,4	6 038,1	-20,9	89,1
Кількість наданих кредитів, (тис. один.)	5 275,8	4 763,1	5 278,5	-9,7	10,8

Послуги фінансових компаній

Станом на 30.06.2015 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 491 фінансових компаній, що на 96 установ (або на 24,3 %) більше порівняно з відповідною датою 2014 року (станом на 30.06.2014 – 395 фінансових компаній).

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за перше півріччя 2013 - перше півріччя 2015рр., наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Інформація про обсяги та види фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями, крім послуг з управління ФФБ та ФОН, перше півріччя 2013 - перше півріччя 2015рр., млн. грн.

Вид фінансової послуги	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Перше півріччя 2015	Темпи приросту (Перше півріччя 2015/Перше півріччя 2014)	
				Абсолютний	%
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	577,8	1 428,5	3 269,5	1 841	128,9
Надання позик	616,7	1 047,2	427,3	-619,9	-59,2
Надання порук (поручительств)	6,0	0,0	0,4	0,4	100
Фінансовий лізинг (вартість укладених договорів фінансового лізингу)	3,8	2,3	0,0	-2,3	-100
Надання гарантій	211,4	16,3	20,4	4,1	25,2
Факторинг	2 429,4	6 843,5	6 903,8	60,3	0,9
Операції з обміну валют	4 521,2	272,1	218,3	-53,8	-19,8
Операції з переказу грошових коштів	5 514,2	6 403,8	8 926,2	2 522,4	39,4
Адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах	266,5	181,9	239,3	57,4	31,6

За підсумками першого півріччя 2015 року відбулося збільшення активів фінансових компаній на 59,0 % (25 024,2 млн. грн.) та збільшення обсягів фінансових послуг на 16,7 % (3 344,6 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2014 року. Зростання продемонстрував показник власного капіталу фінансових компаній на 16,4 % (2 323,1 млн. грн.).

Скорочення відбулося за такими видами фінансових послуг:

- операції з обміну валют на 19,8 % (53,8 млн. грн.);
- фінансовий лізинг на 100% (2,3 млн. грн.);
- надання позик на 59,2 % (619,9 млн. грн.);

Разом з тим, відбулося збільшення обсягів надання фінансових послуг з факторингу на 0,9 % (60,3 млн. грн.), надання гарантій на 25,2 % (4,1 млн. грн.), адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на 31,6 % (57,4 млн. грн.), надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів на 128,9 % (1 841 млн. грн.), операцій з переказу грошових коштів на 39,4 % (2 522,4 млн. грн.) та надання порук (поручительств) на 100,0% (0,4 млн. грн.).

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 30.06.2015 51 фінансових компаній мали діючі ліцензії на здійснення діяльності по залученню коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю і від свого імені діяти в їхніх інтересах, здійснюючи управління майном згідно із законодавством, Правилами фонду та договору управління майном.

Загальна кількість довіритель, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у фонді фінансування будівництва (ФФБ), станом на 30.06.2015 становить 18 680 осіб, з яких 18 562 - фізичних та 118 - юридичних.

Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучених від них коштів наведена на рис. 1.

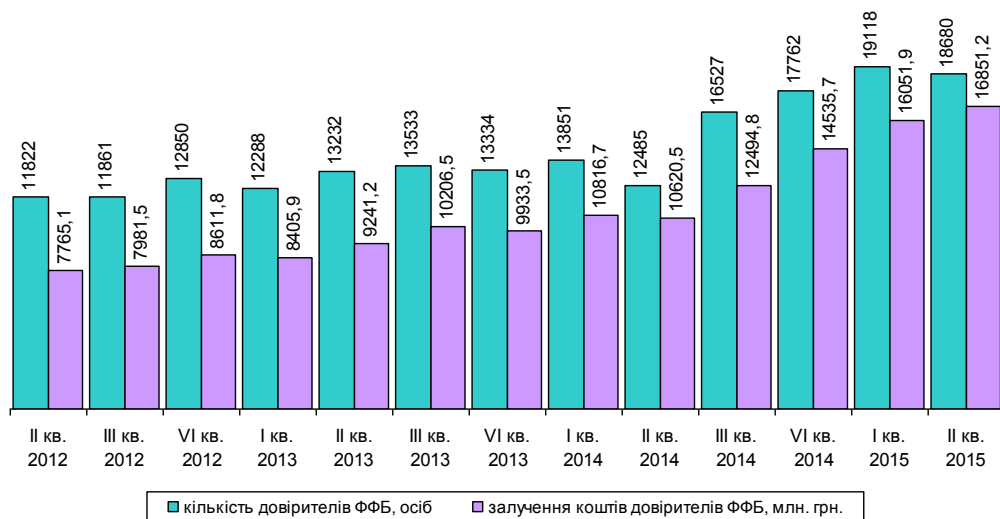

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучення коштів від довіритель ФФБ за перше півріччя 2011 – перше півріччя 2014 рр.

Протягом першого півріччя 2012 – першого півріччя 2015 років спостерігається коливання кількості довіритель ФФБ та надходжень коштів

до ФФБ. Станом на 30.06.2015 кількості довіритель ФФБ збільшилась на 49,6% (6 195 осіб) і становить 18 680 осіб порівняно з аналогічним періодом 2014 року. Обсяг залучених коштів від довіритель ФФБ становить 16 851,2 млн. грн., збільшився на 58,7 % (6 230,7млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Станом на 30.06.2015 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН), мають 15 фінансових компаній, із яких лише 4 створили 3 ФОНи (табл. 2).

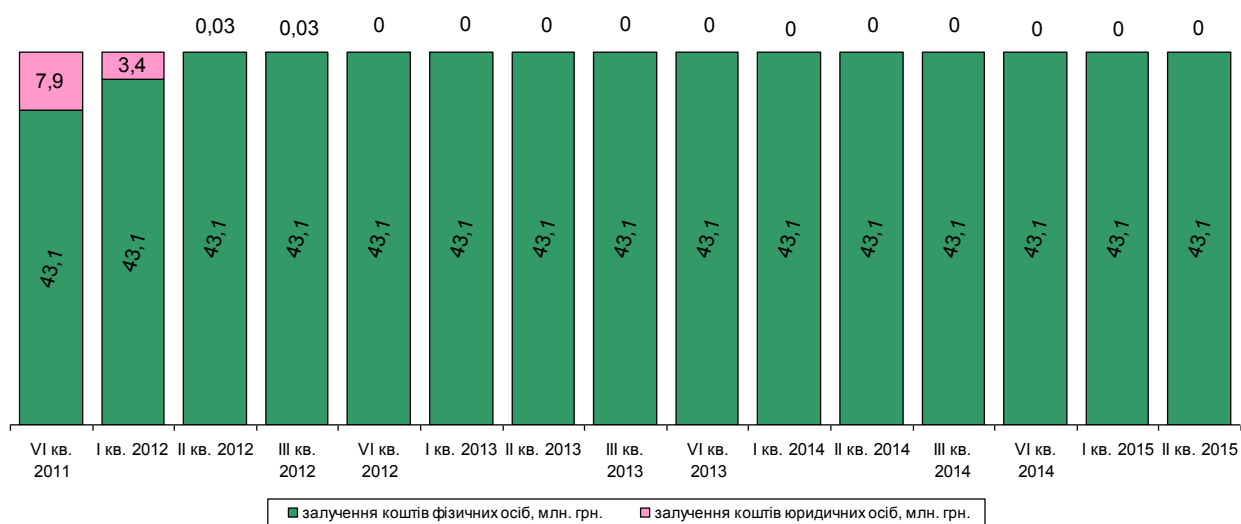
Таблиця 2

Кількість створених ФОН і виданих дозволів

Показники	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014	Станом на 30.06.2015
Кількість виданих дозволів	15	15	15
Кількість компаній, які створили ФОН	4	4	4
Кількість створених ФОН	6	7	3

Кількість власників сертифікатів ФОН станом на 30.06.2015 становить 15 фізичних осіб.

Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) наведена на рис. 2.

Рис. 2. Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) за перше півріччя 2011 - перше півріччя 2015 рр.

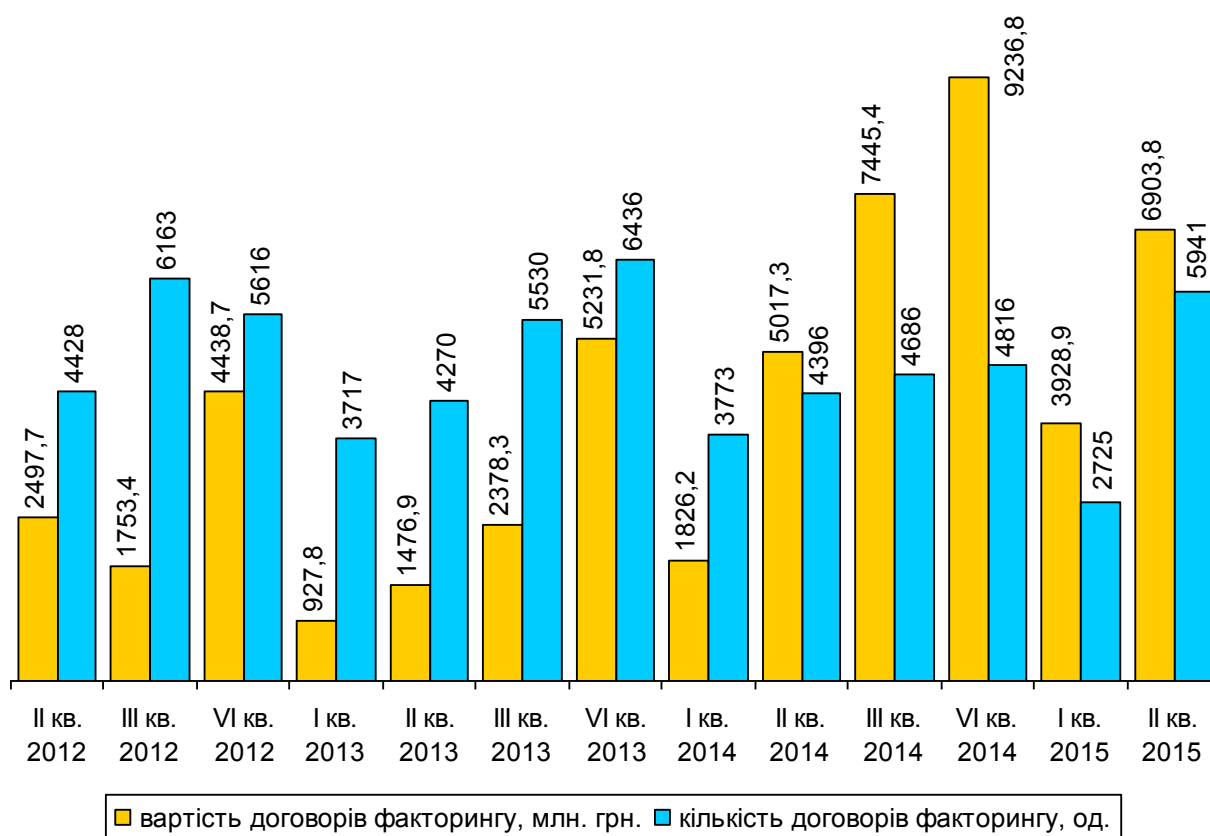
Залучення коштів за допомогою сертифікатів ФОН не набуло масового характеру. З кінця 2012 року юридичні особи припинили свою участь у здійсненні операцій з нерухомістю. Залучення коштів від фізичних осіб, які є власниками сертифікатів ФОН, станом на 30.06.2015 становить 43,1 млн. грн.

та протягом першого півріччя 2011 – першого півріччя 2015 років не змінюється.

Факторинг

Станом на 30.06.2015 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 268 фінансові компанії, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом першого півріччя 2015 року фінансові компанії уклали 5 941 договорів факторингу на загальну суму 6 903,8 млн. грн., виконали 5 376 договорів на суму 9 233,9 млн. грн. Діючими на кінець першого півріччя 2015 року залишалось 7 428 договорів факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу наведена на рис. 3.

*Рис. 3. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу
За перше півріччя 2012 - перше півріччя 2015 рр.*

За результатами I півріччя 2015 року порівняно з відповідним періодом 2014 року відбулося збільшення на 37,6% (1 886,5 млн. грн.) операцій факторингу у вартісному виразі, в той час як кількість договорів збільшилась на 35,2 % (на 1 545 од.).

* Показники за I кв. 2013 та II кв. 2013 відображені за уточненими даними.

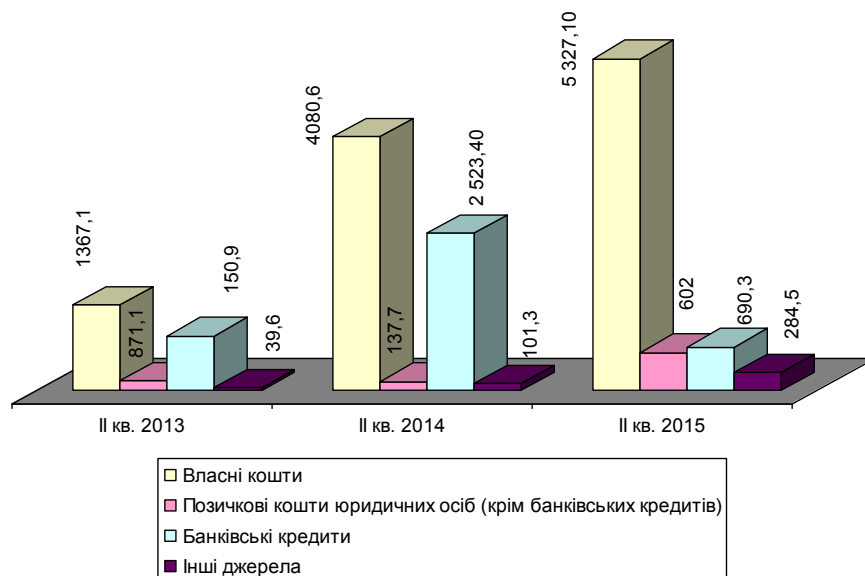
Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування. Дані про джерела фінансування факторингових послуг наведені в таблиці 3 та зображені на рис. 4.

Таблиця 3

Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Перше півріччя 2015	Темпи приросту (Перше півріччя 2015/Перше півріччя 2014)	
				Абсолютний	%
Власні кошти	1 367,1	4 080,6	5 327,1	1 246,5	30,6
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	150,9	137,7	602,0	464,3	337,2
Банківські кредити	871,1	2 523,4	690,3	-1 833,1	-72,6
Інші джерела	39,6	101,3	284,5	183,2	180,9
Всього	2 429,4	6 843,5	6 903,8	60,3	0,9

Обсяг фінансування факторингових операцій за рахунок власних коштів станом на 30.06.2015 збільшився на 30,6 % (до 5 327,1 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2014 року. Обсяг банківських кредитів станом на 30.06.2015 зменшився на 72,6 (до 690,3 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2014 року. Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) станом на 30.06.2015 збільшився на 337,2 % (до 602,0 млн. грн.) в порівнянні з показником на відповідну дату 2014 року.

Рис. 4. Джерела фінансування факторингових операцій перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр.

Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій за перше півріччя 2013 - перше півріччя 2015 рр. є досить нестійкою та істотно коливається, в першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів та банківських кредитів.

За перше півріччя 2015 року частка власних коштів становить 77,2% і є найбільшою в структурі джерел фінансування, що на 17,6 відсоткові пункти вище даного показника за відповідний період минулого року (59,6%).

Станом на 30.06.2015 частка банківських кредитів становить 10,0%, що на 26,9 відсотковий пункт менше ніж за відповідний період минулого року (36,9%).

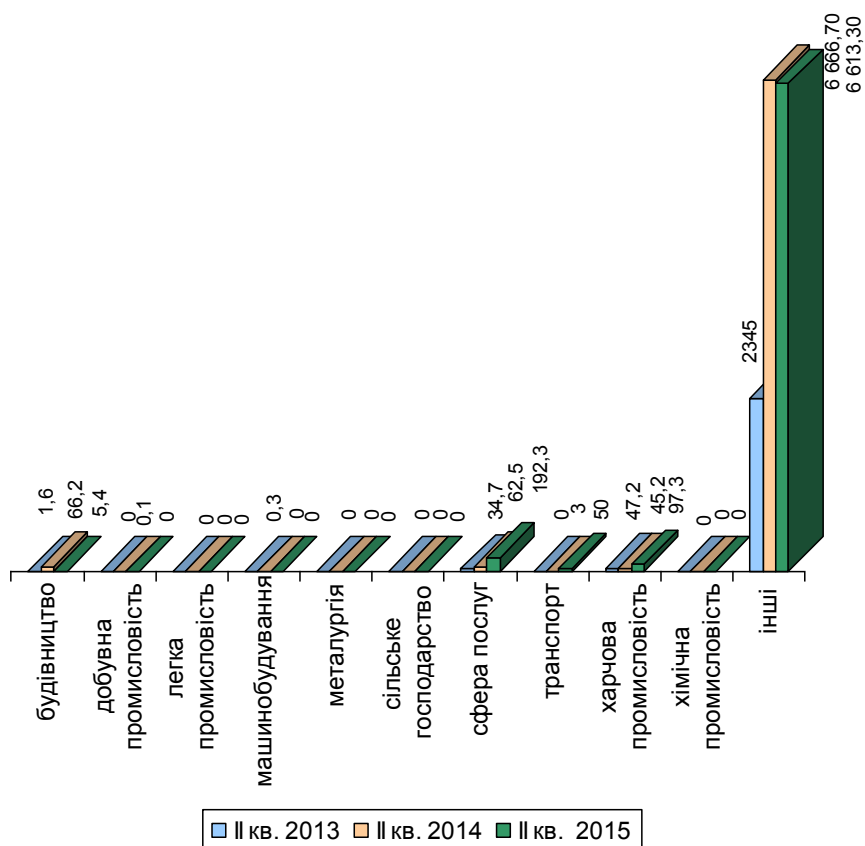
Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) порівняно з показником на відповідну дату 2014 року збільшився на 6,7 відсоткові пункти та становить 8,7% від загальної суми джерел фінансування.

Розподіл за галузями обсягів наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу наведено в табл. 5 та зображено на рис. 5.

Таблиця 5

Розподіл договорів факторингу за галузями, млн .грн.

Назва галузі	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Перше півріччя 2015	Темпи приросту (Перше півріччя 2015/ Перше півріччя 2014)	
				Абсолютний	%
Будівництво	1,6	66,2	5,4	-60,8	-91,8
Добувна промисловість	0,0	0,1	0,0	-0,1	-100
Легка промисловість	0,0	0,0	0,0	-	-
Машинобудування	0,3	0,0	0,0	-	-
Металургія	0,0	0,0	0,0	-	-
Сільське господарство	0,0	0,0	0,0	-	-
Сфера послуг	34,7	62,5	192,3	129,8	207,7
Транспорт	0,0	3,0	50,0	47,0	1566,7
Харчова промисловість	47,2	45,2	97,3	52,1	115,3
Хімічна промисловість	0,0	0,0	0,0	-	-
Інші	2345,0	6 666,7	6 613,3	-53,4	-0,8
Всього	2 429,4	6 843,5	6 903,8	60,3	0,9

Рис. 5. Розподіл укладених договорів факторингу за галузями за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр.

За перше півріччя 2015 року порівняно з аналогічним періодом 2014 року відбулося загальне збільшення суми договорів факторингу на 0,9 % (60,3 млн. грн.). Збільшилися укладені договори за такими галузями, як: транспортна сфера – у 15,7 рази (на 47,0 млн. грн.), харчова промисловість на 115,3 % (52,1 млн. грн.), сфера послуг на 207,7 % (129,8 млн. грн.).

Діяльність із забезпечення проведення розрахунків

Дані щодо обсягів операцій з обміну валют та переказу грошових коштів фінансовими компаніями за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр. наведено в табл. 6.

Таблиця 6

Обсяги операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Вид фінансової послуги	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Перше півріччя 2015	Темпи приросту (Перше півріччя 2015/Перше півріччя 2014)	
				Абсолютний	%
Операції з обміну валют	4 521,2	272,1	218,3	-53,8	-19,8
Операції з переказу грошових коштів	5 514,2	6 403,8	8 926,2	2 522,4	39,4
Всього	10 035,4	6 675,9	9 144,5	2 468,6	37,0

За перше півріччя 2015 року спостерігається збільшення загального обсягу операцій з проведення розрахунків на 37,0% (2 468,6 млн. грн.), порівняно з аналогічним періодом 2014 року. Скоротились операції з обміну валют на 19,8% (53,8 млн. грн.), але відбулось збільшення операцій з переказу грошових коштів на 39,4 % (2 522,4 млн. грн.), порівняно з відповідним періодом минулого року.

Фінансові послуги, що надаються нефінансовими установами

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами – суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають визначене законом право надавати фінансові послуги, наведені в табл. 7.

Таблиця 7

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами

Вид фінансової послуги	Розмір фінансового активу, що є предметом договору, млн. грн.			Темпи приросту (Перше півріччя 2015/ Перше півріччя 2014)	
	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Перше півріччя 2015	Абсолютний	%
фінансовий лізинг	4 479,8	2 584,4	2 626,6	42,2	16,3
поштовий переказ	4 304,2	3 604,8	2 916,5	-688,3	-19,1
Всього	8 784	6 189,2	5 543,1	-646,1	-10,4

Дані таблиці 7 свідчать про:

- тенденцію спаду на 19,1 % або на 688,3 млн. грн. фінансових активів щодо такої фінансової послуги як переказ коштів, що здійснюються через Укрпошту;
- збільшення послуг фінансового лізингу на 16,3 % або на 42,2 млн. грн.

Фінансовий лізинг

Станом на 30.06.2015 до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, внесено інформацію про 267 юридичних осіб – лізингодавців та до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 254 фінансову компанію, що надають послуги фінансового лізингу.

Кількість юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній, що надають послуги фінансового лізингу

Тип установи	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014	Станом на 30.06.2015
Юридичні особи – лізингодавці	254	255	267
Фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу	116	171	254

Протягом першого півріччя 2015 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 1 493 договорів фінансового лізингу на суму 3 210,8 млн. грн. Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 2 626,6млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 30.06.2015 становить 56,1 млрд. грн.

Близько 99,9% усіх послуг фінансового лізингу надається юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами (таблиця 9).

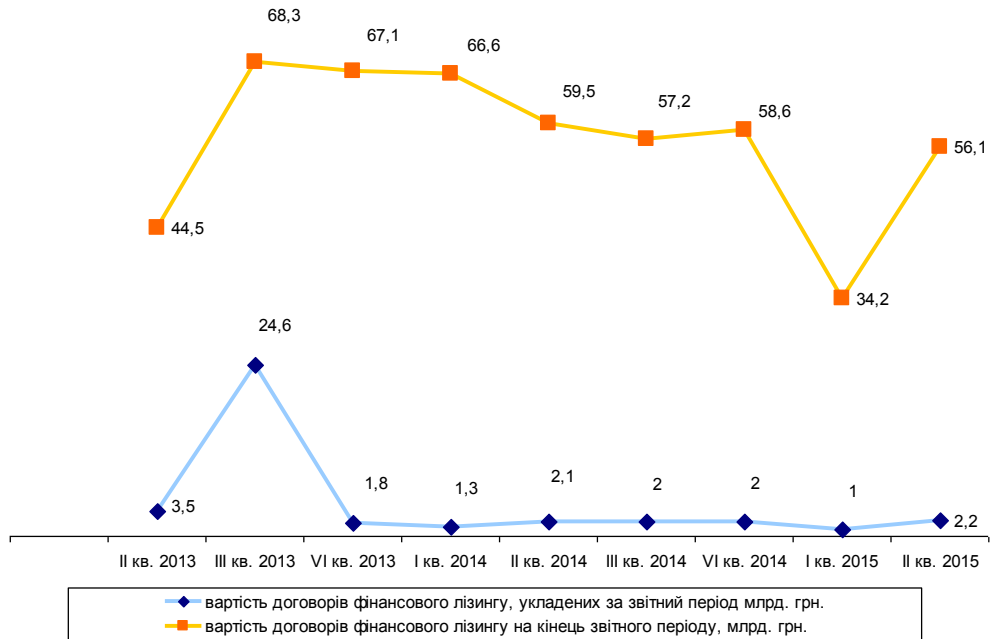
Таблиця 9

Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості, укладених юридичними особами та фінансовими компаніями за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр.

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
Перше півріччя 2013 р.	5 182,0	3,8	5 661	15
Перше півріччя 2014 р.	3 431,5	2,4	3 740	11
Перше півріччя 2015 р.	3 210,8	0,0	1 493	0

За підсумками першого півріччя 2015 року спостерігається зменшення кількості договорів фінансового лізингу на 2247 одиниці (60,1%) порівняно з відповідним періодом попереднього року. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу зменшилась на 220,7 млн. грн. (6,4 %).

Динаміка вартості договорів, укладених протягом першого півріччя 2013 – першого півріччя 2015 рр., та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 6.

Рис. 6. Динаміка надання послуг фінансового лізингу за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр.

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями представлена в табл. 10.

Таблиця 10

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями станом на 30.06.2014 та 30.06.2015 млн. грн.

Назва галузі	Станом на 30.06.2014	Станом на 30.06.2015	Темпи приросту (I квартал 2015/ I квартал 2014)	
			Абсолютний	%
будівництво	1 975,6	1 587,1	-388,5	-19,7
добувна промисловість	1 640,2	1 724,3	84,1	5,1
легка промисловість	121,9	58,4	-63,5	-52,1
машинобудування	254,3	320,2	65,9	25,9
металургія	51,4	139,1	87,7	155,7
сільське господарство	10 130,9	8 783,0	-1 347,9	-13,3
сфера послуг	1 117,0	1 090,4	-26,6	-2,4
транспорт	39 874,5	35 291,8	-4 582,7	-11,5
харчова промисловість	595,5	878,3	282,8	47,5
хімічна промисловість	78,8	138,2	59,4	75,4
медичне обслуговування	-	27,4	-	-
комп'ютерна та телекомунікаційна сфера	-	13,1	-	-
Переробна промисловість	-	115,7	-	-
інші	3 623,3	5 971,5	2 348,2	64,8
Всього	66 655,0	56 138,5	-10 516,5	-15,8

За підсумками I півріччя 2015 року найбільшими споживачами лізингових послуг є:

- транспортна галузь, вартість договорів становить 35 291,8 млн. грн., (станом на 30.06.2014 39 874,5 млн. грн., спад на 11,5 % (4 582,7 млн. грн.));

- сільське господарство, вартість договорів становить 8 783,0 млн. грн. (станом на 30.06.2014 – 10 130,9 млн. грн., спад на 13,3 % (1 347,9 млн. грн.));

- добувна промисловість, вартість договорів становить 1 724,3 млн. грн. (станом на 30.06.2014 – 1 640,2 млн. грн., ріст на 5,1 % (84,1 млн. грн.));

- будівництво, вартість договорів становить 1 587,1 млн. грн. (станом на 30.06.2014 – 1 975,6 млн. грн., спад на 19,7% (388,5 млн. грн.));

- сфера послуг, вартість договорів становить 1 090,4 млн. грн. (станом на 30.06.2014 – 1 117,0 млн. грн., спад на 2,4 % (26,6 млн. грн.));

- харчова промисловість, вартість договорів становить 878,3 млн. грн. (станом на 30.06.2014 – 595,5 млн. грн., ріст на 47,5 % (282,8 млн. грн.)).

Схема розподілу обсягів лізингових операцій за галузями представлена на рис. 7.

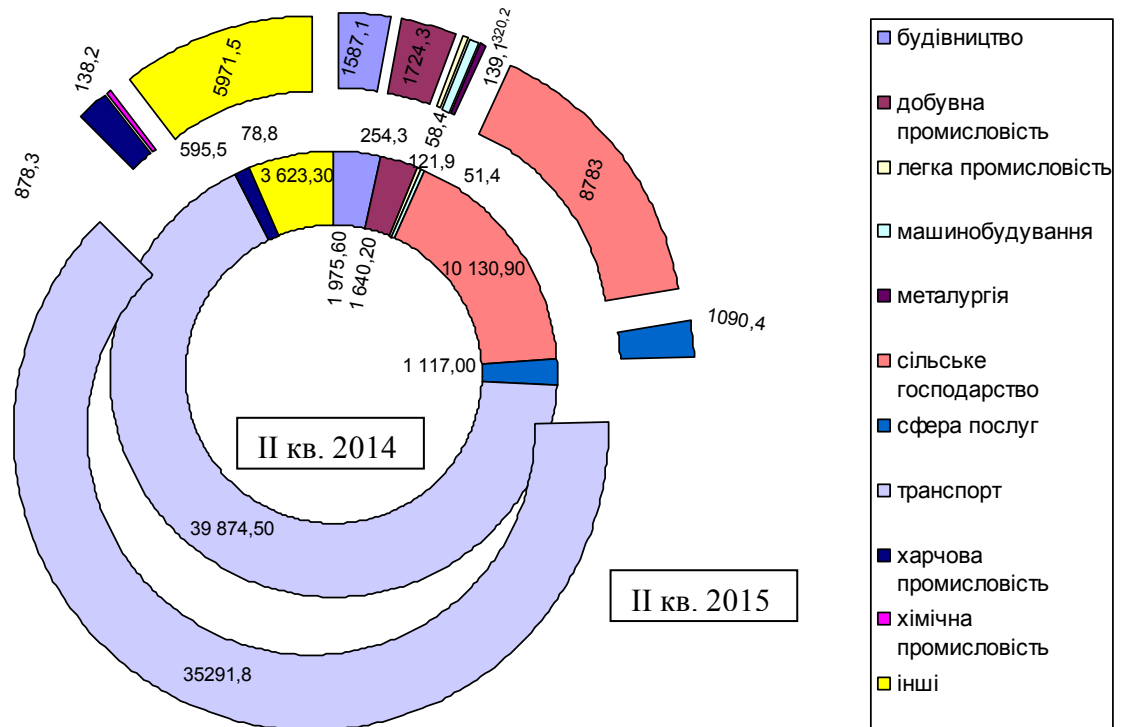
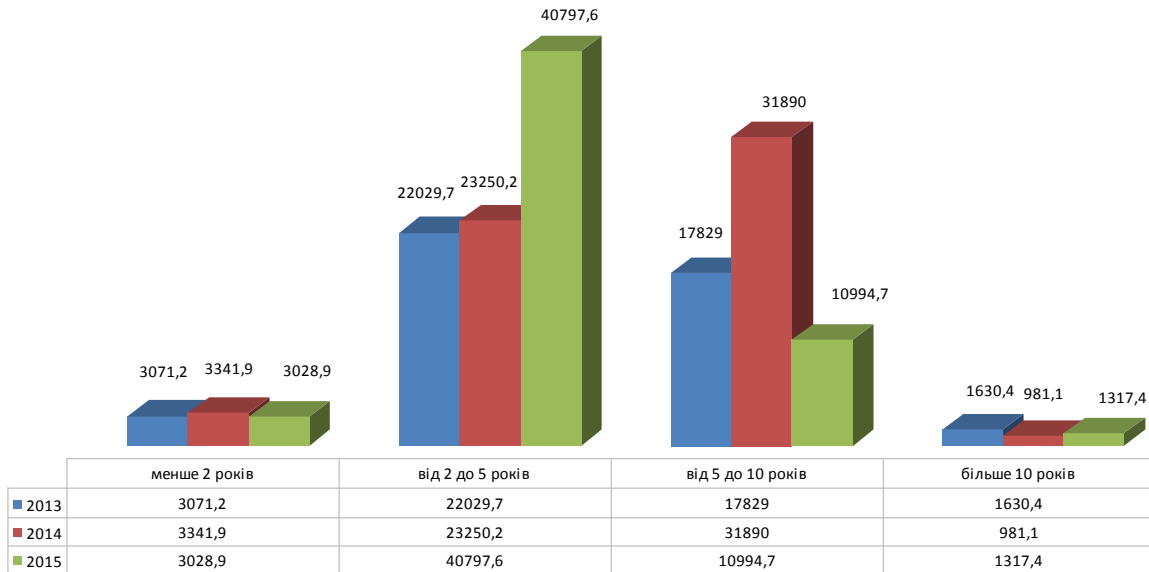

Рис. 7. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями станом на 30.06.2014 та 30.06.2015 (млн. грн.)

Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії зображено на рис. 8.

Рис. 8. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії станом на 30.06.2013, 30.06.2014, 30.06.2015 (млн. грн.)

Станом на 30.06.2015 спостерігається тенденція зменшення частки довгострокових договорів лізингу (термін дії більше 5 або дорівнює 10 рокам) порівняно з аналогічним періодом минулого року на 65,5 % (з 31 890,0 млн. грн. до 10 994,7 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу строком до 2 років зменшилась на 9,4% (з 3 341,9 млн. грн. до 3 028,9 млн. грн.), від 2 до 5 років збільшилась на 75,5 % (з 23 250,2 млн. грн. до 40 797,6 млн. грн.), строк яких більше 10 років збільшилась на 34,3% (з 981,1 млн. грн. до 1 317,4 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням представлена в табл. 11.

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням станом на 30.06.2013, 30.06.2014, 30.06.2015 (млн. грн.)

Таблиця 11

Обладнання	станом на 30.06.2013	станом на 30.06.2014	станом на 30.06.2015
транспорт	25 574,9	42 337,9	42 154,1
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	1 297,7	818,9	92,4
друкарське та поліграфічне обладнання	116,8	66,3	54,7
торговельне та банківське обладнання	49,1	56,5	64,8
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	8 754,1	8 514,6	7 778,8
будівельне обладнання та техніка	-	-	1 678,9

обладнання для харчової переробки	-	-	152,2
медичне обладнання	-	-	10,8
банківське обладнання	-	-	7,2
промислове обладнання	-	-	384,5
будівлі та споруди	-	-	892,0
Інше	8767,7	7669,1	2 875,5

Основні об'єкти фінансового лізингу за чинними договорами станом на 30.06.2015:

- транспортні засоби - 42 154,1 млн. грн. або 75,1% від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом 2014 року показник зменшився на 0,4% (183,8 млн. грн.);

- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 7 778,8 млн. грн. (13,9%). Вартість договорів зменшилась на 8,6% (735,8 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання – 92,4 млн. грн. (0,2%). Вартість договорів зменшилась на 88,7% (726,5млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- друкарське та поліграфічне обладнання – 54,7 млн. грн. (0,1%). Вартість договорів зменшилась на 17,5% (11,6 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- торговельне та банківське обладнання 64,8 млн. грн. (0,1%). Вартість договорів збільшилась на 14,7% (8,3 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- будівельне обладнання та техніка - 1 678,9 млн. грн. або 3,0% від загальної суми договорів;

- обладнання для харчової переробки - 152,2 млн. грн. або 0,3% від загальної суми договорів;

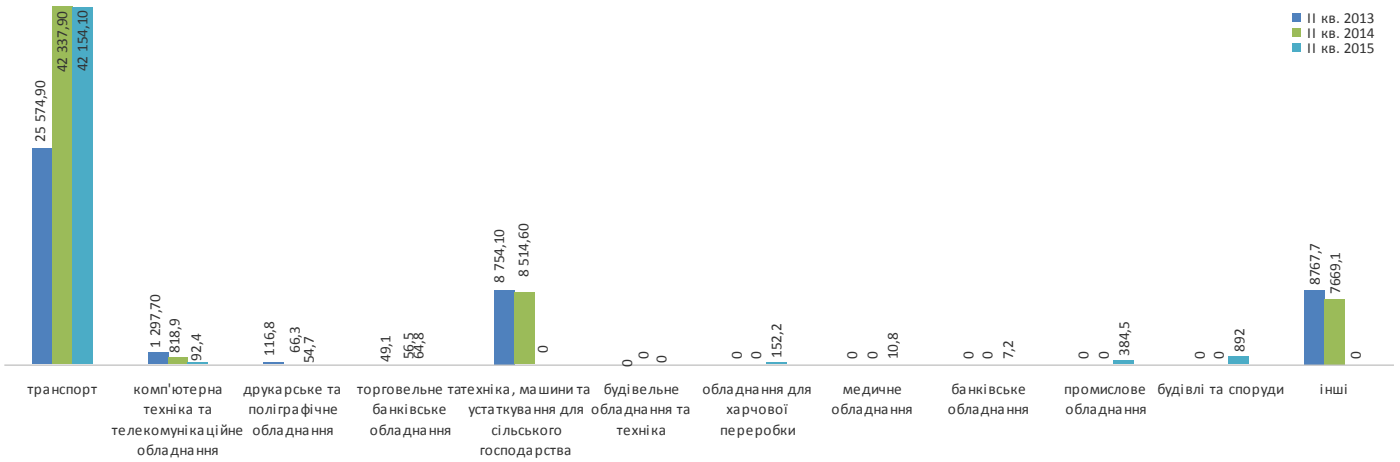
- медичне обладнання - 10,8 млн. грн. або 0,01% від загальної суми договорів;

- банківське обладнання - 7,2 млн. грн. або 0,01% від загальної суми договорів;

- промислове обладнання - 384,5 млн. грн. або 0,7% від загальної суми договорів;

- будівлі та споруди - 892,0 млн. грн. або 1,6% від загальної суми договорів.

Вартість договорів фінансового лізингу за видами обладнання зображено на рис. 9.

Рис. 9. Розподіл договорів фінансового лізингу за обладнанням станом на 30.06.2013, 30.06.2014, 30.06.2015 (млн. грн.)

Джерела фінансування лізингових операцій за I півріччя 2015 рр., що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в табл. 12.

Таблиця 12

Розподіл джерел фінансування лізингових операцій за I півріччя 2015 рр. млн. грн.

Джерела фінансування	I півріччя 2015 рік			
	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
Авансовий платіж	553,1	21,1	0,0	-
Власний капітал	988,9	37,7	0,0	-
Кредити банків	224,8	8,6	0,0	-
Комерційні кредити постачальників	10,1	0,3	0,0	-
Випуск цінних паперів	0,0	0,0	0,0	-
Кошти міжнародних фінансових організацій	0,0	0,0	0,0	-
Кошти державного та місцевих бюджетів	0,0	0,0	0,0	-
Інші джерела	849,4	32,3	0,0	-
Всього	2 626,6	100	0,0	-

За перше півріччя 2015 року загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становить 2 626,6 млн. грн., що на 42,2 млн. грн. або на 1,6% більше порівняно з відповідним періодом 2014 року.

У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців найбільшу частку займають власний капітал та авансовий платіж 37,7 % та 21,1 % відповідно.

Ломбарди

Станом на 30.06.2015 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 476 ломбард, що на 5 установи (або на 1%) менше порівняно з відповідною датою 2014 року (станом на 30.06.2013 – 481 ломбардів).

Основні показники діяльності ломбардів перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр. наведені в таблиці 13.

Таблиця 13

Показники діяльності ломбардів за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр.

Показники	Перше півріччя 2013	Перше півріччя 2014	Перше півріччя 2015	Темпи приросту			
				Перше півріччя 2014/ Перше півріччя 2013		Перше півріччя 2015/ Перше півріччя 2014	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	478	481	476	3,0	0,6	5	-1
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	4 090,3	3 313,2	6 413,0	-777,1	-19,0	3 099,8	93,6
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	5 275,8	4 763,1	5 278,5	-512,7	-9,7	515,4	10,8
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	4 035,1	3 193,4	6 038,1	-841,7	-20,9	2 844,7	89,1
<i>погашено за рахунок майна, наданого в заставу</i>	233,6	216,9	495,3	-16,7	-7,1	278,4	128,4
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	339,3	486,6	591,0	147,3	43,4	104,4	21,5

Дані таблиці 13 свідчать про збільшення загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг за перше півріччя 2015 року порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Такі показники як, сума наданих фінансових кредитів під заставу, кількість наданих фінансових кредитів під заставу, сума погашених фінансових кредитів збільшилась на 93,6%, 10,8 % та 89,1 % відповідно. Показник кількості договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу показав збільшення на 21,5 %.

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за перше півріччя 2015 року становить 186,8 % (перше півріччя 2014 року – 196,7 %).

Важливим показником, який характеризує ринок послуг ломбардів, є показник їх фінансового стану (табл. 14).

**Показники фінансового стану ломбардів
за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015рр.**

Показники	Станом на 30.06.2013	Станом на 30.06.2014	Станом на 30.06.2015	Темпи приросту 30.06.2015/ 30.06.2014	
	млн. грн.			Абсолютний	%
Дебіторська заборгованість, у тому числі, (млн. грн.):	1 118,4	954,3	1 712,5	758,2	79,5
за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	877,4	701,3	1 287,1	585,8	83,5
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	24,5	30,6	42,0	11,4	37,3
Статутний капітал, (млн.грн.)	826,7	779,6	872,3	92,7	11,9
Резервний капітал, (млн.грн.)	12,7	15,4	21,6	6,2	40,3
Нерозподілений прибуток, (млн.грн.)	172,5	89,4	366,0	276,6	309,3
Власний капітал, усього, (млн.грн.)	921,6	807,4	1 145,3	337,9	41,9
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, (млн.грн.)	193,6	182,1	197,5	15,4	8,5
Активи по балансу, (млн.грн.)	1 526,6	1 269,6	2 215,0	945,4	74,5

Як свідчать дані таблиці, обсяг активів ломбардів збільшився на 74,5 % (945,4 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року та станом на 30.06.2015 становить 2 215,0 млн. грн.

Власний капітал ломбардів становить 1 145,3 млн.грн., що на 41,9 % (337,9млн. грн.) більше ніж станом на 30.06.2014.

Станом на 30.06.2015 нерозподілений прибуток становить 366,0 млн. грн., порівняно з відповідним періодом 2014 року він збільшився на 309,3 % (276,6 млн. грн.)

Обсяг дебіторської заборгованості станом на 30.06.2015 збільшився на 79,5 % (до 1 712,5 млн. грн.) порівняно з відповідною датою попереднього року.

Станом на 30.06.2015 резервний капітал зріс на 40,3 %, а статутний капітал збільшився на 11,9 % порівняно з аналогічною датою 2014 року та відповідно становлять 21,6 та 872,3 млн. грн.

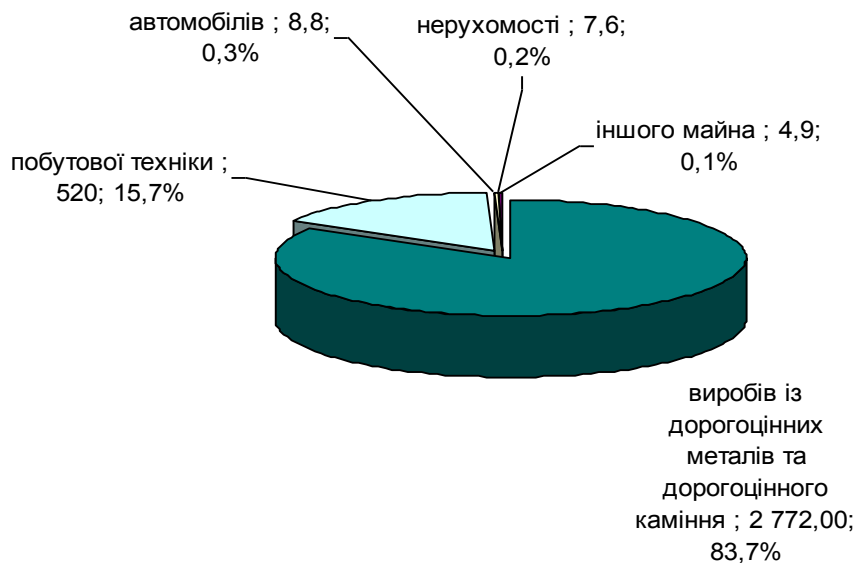
Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 15.

**Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави
за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015рр.**

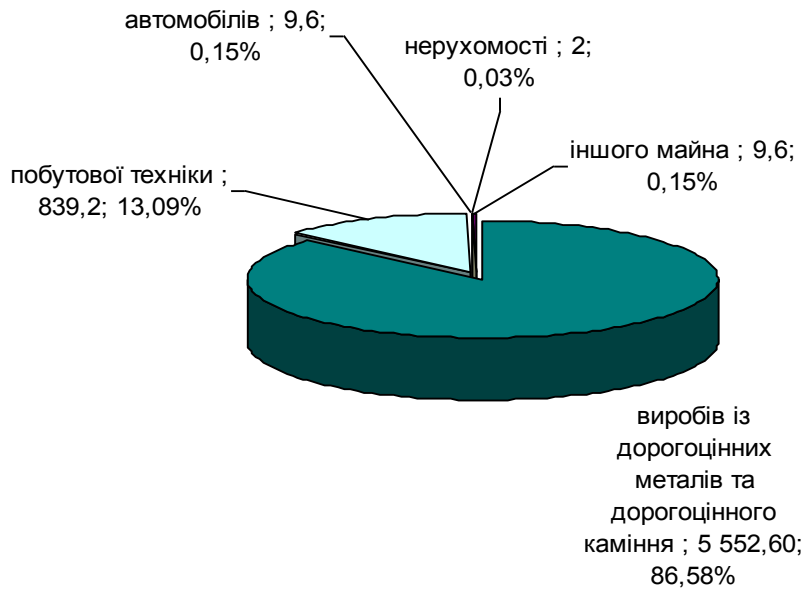
Види застави	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Структура наданих фінансових кредитів, %			Темпи приросту			
	30.06.2013	30.06.2014	30.06.2015	30.06.2013	30.06.2014	30.06.2015	30.06.2014/ 30.06.2013		30.06.2015/ 30.06.2014	
							млн. грн.	%	млн. грн.	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	3 565,4	2 772,0	5 552,6	87,2	83,7	86,6	-793,4	-22,3	2 780,6	100,3
побутової техніки	500,1	520,0	839,2	12,2	15,7	13,1	19,9	4,0	319,2	61,4
автомобілів	11,0	8,8	9,6	0,3	0,3	0,2	-2,2	-20,0	0,8	9,1
нерухомості	5,3	7,6	2,0	0,1	0,2	0,03	2,3	43,4	-5,6	-73,7
іншого майна	8,6	4,9	9,6	0,2	0,1	0,2	-3,7	-43,0	4,7	95,9
Всього	4 090,3	3 313,2	6 413	100,0	100,0	100,0	-777,1	-19,0	3 099,8	93,6

За перше півріччя 2015 року структура наданих фінансових кредитів у цілому збільшилась. При загальному збільшенні обсягів кредитування (93,6 %) дещо змінилась питома вага фінансових кредитів, виданих під виробу з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння (з 83,7 % до 86,6 %), побутової техніки (з 15,7 % до 13,1 %) та нерухомості (з 0,2 % до 0,03 %).

Структура наданих кредитів за видами застави зображена на рис. 10. та рис. 11.

Рис. 10. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 30.06.2014

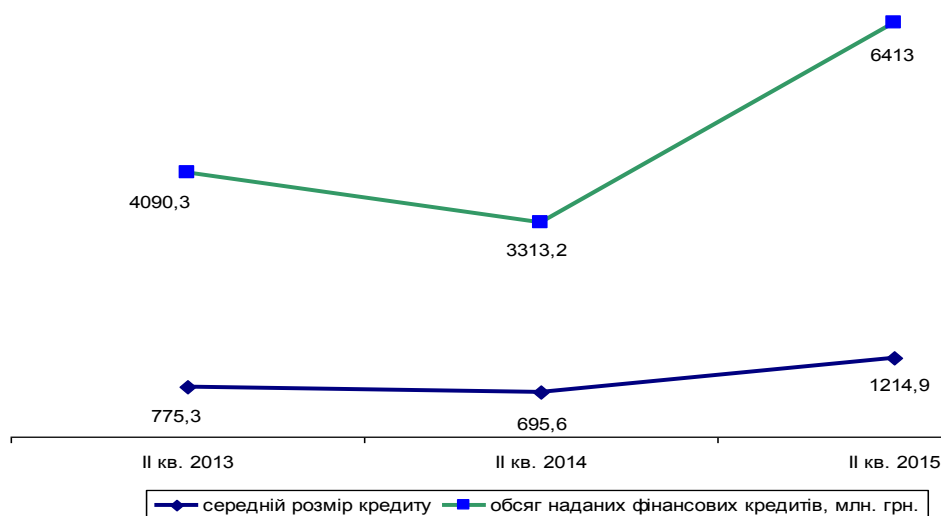

Рис. 11. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 30.06.2015

Ломбарди обирають для застави найбільш ліквідне майно. В обсязі наданих фінансових кредитів за видами застави найбільшу питому вагу займають фінансові кредити під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння - 86,6 % (5 552,6 млн. грн.). Порівняно з 30.06.2014 даний показник збільшився на 2,9 відсоткові пункти.

Частка фінансових кредитів під заставу побутової техніки за перше півріччя 2015 року зменшилась на 2,6 відсоткові пункти порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 13,1 % (839,2 млн. грн.).

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту за 2012 – 2014 рр. зображено на рисунку 12.

Рис. 12. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015рр.

Ломбарди, порівняно з банками та кредитними спілками, надають значно менші за розмірами кредити. Динаміка обсягу виданих кредитів та середнього розміру кредиту за перше півріччя 2013 – перше півріччя 2015 рр. має тенденцію до збільшення. Обсяг виданих кредитів та середнього розміру кредиту за перше півріччя 2015 року збільшилось на 93,6 % та 74,7 % відповідно. Це свідчить про тенденцію до зменшення надання кредитів іншими фінансовими установами без оформлення застави.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб - вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середній розмір яких, за перше півріччя 2015 року становить 1 214,9 грн.

Таблиця 16

**Групування частки перших ломбардів (ТОР)
за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 30.06.2015**

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	2 890,4	45,1	844,7	38,1
ТОР 5	3 802,1	59,3	1 188,9	53,7
ТОР 10	4 510,2	70,3	1 476,7	66,7
ТОР 50	5 840,8	91,2	1 945,7	87,8
ТОР 100	6 180,8	96,4	2 095,9	94,6
Всього по ринку	6 413,0	100	2 215,0	100

Як свідчать дані таблиці 16 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 96,4% від загального обсягу кредитів та 94,6% від загальних активів. При цьому, на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 45,1% від загального обсягу наданих кредитів і 38,1% всіх активів ломбардів.

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 17.

Таблиця 17

**Інформація про джерела залучення коштів ломбардами
станом на кінець першого півріччя за 2013-2015рр.**

Показники	Станом на 30.06.2013		Станом на 30.06.2014		Станом на 30.06.2015	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:						
від банків	136,4	70,5	96,2	52,8	63,5	32,5
від юридичних осіб (крім банків)	55,9	28,9	81,6	44,8	121,9	61,7
від фізичних осіб	1,3	0,7	4,3	2,4	12,1	6,1

Дані таблиці 17 свідчать про збільшення загальних обсягів залучених коштів на 8,5 % (15,4 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 197,5 млн. грн.

В господарській діяльності ломбардів зменшується питома вага залучених кредитів від банків на 20,3 відсоткові пункти та становить 63,5 млн. грн.. Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) та від фізичних осіб порівняно з відповідним періодом минулого року збільшився на 16,9 та 3,7 відсоткові пункти відповідно, станом на 30.06.2015 становить 121,9 млн.грн. та 12,1 млн.грн.

**Директор департаменту розвитку
ринків фінансових послуг та
міжнародного співробітництва**

А. Сидоренко

**Директор департаменту
регулювання та нагляду за
наданням фінансових послуг
фінансовими компаніями**

Г. Павленко